

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamae są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenie ministeryalne w sprawie gruntów oderwanych. — Ulaskawienia.)

Wiedeń, 26. czerwca. O postępowaniu przy reintegracyi czyli nowem połączeniu gruntów oderwanych wydało c. k. ministerjum spraw wewnętrznych następujące rozporządzenie: Samowładne oderwanie gruntów z posiadłości urbaryalnych jest według tego rozstrzygnięcia nowego czynem niezgodnym z prawami, zwłaszcza że przedmiotu tego do obrotu bynajmniej nie przypuszczono, i że dlatego nie można wchodzić w tej mierze w żadne umowy prywatne. Władzom politycznym przysługują prawo decydowania, czy też grunta oderwane mają być z pierwotnem gospodarstwem wiejskiem znów połączone, lub od kompleksu oderwane, a przytem upoważnione są także w ogólności do wykonania i do przeprowadzenia własnych tych wyroków swoich. Władze sądowe rozstrzygać mogą w takim tylko wypadku, jeśli zachodzi spór prawny względem posiadania pierwotnego gospodarstwa gruntowego, lub części nieprawnie z gospodarstwa tego oderwanych, tudzież jeśli na mocy dopełnionej ze strony władz politycznych reintegracyi zachodziły jakiegokolwiek pretensje co do wynagrodzenia. Dlatego też mają zwierzchności polityczne w dekretach wydawanych w takich sprawach dodawać zawsze tę uwagę, że strona uważająca się tą integracją gruntową za poszkodowaną w prawach swych prywatnych, ma dalszych pretensji swych co do wynagrodzenia poszukiwać w drodze prawa.

Oprócz tego upoważniono zwierzchności polityczne do poruczenia osobom odpowiednim spornych gruntów włościańskich do zagospodarowania w interesie kultury krajowej, a to w drodze sekwestracji politycznej.

Gazz. di Milano z 24go czerwca obwieszcza w urzędowej części dziennika swego:

Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę jenerał-gubernator zezwolił na bezkarny powrót do kraju politycznym wychodźcom; a ci są: Cesare i Ferdinando Merini, Giacomo nobile Porro Lambertenghi, Pietro Febbrari, Federico Alborghetti, Pietro Chiesa, Carlo Eugenio Cavalotti, Pietro Uslenghi, Carlo i Luigi nobile Litta-Biumi.

Portugalia.

(Misya wicehrabi Carreiry do Niemiec.)

Lizbona, 15. czerwca. Podług doniesień dzienników francuzkich polecił Król Portugalski wicehrabiemu Carreira przyspieszyć zaręczyny z obraną narzeczoną; wesele zaś nastąpi dopiero we wrześniu. — Jak donosi korespondent dzienników belgijskich, przybył już wicehrabia Carreira do Paryża, i miał udać się niezwłocznie do Niemcy. Utwierdza się też coraz więcej mniemanie, że narzeczoną Króla Portugalskiego jest księżniczka bawarska.

Hiszpania.

(Królowa przy nadziei. — Czynności w Izbie deputowanych. — Wypłata procentów długu państwa.)

Z **Madrytu** donoszą telegrafem pod dniem 26. czerwca: „Na urzędowe oznajmienie, że Królowa znajduje się w stanie błogostawionym, nastąpiło oświetlenie miasta, i odprawiono publiczne modły.“

Pocztą zwyczajną donoszą z **Madrytu** pod d. 22. czerwca: Izba deputowanych przyjęła ustawy względem gościńców i nauk publicznych. Dziś weźmie pod obradę projekt regulacyi granicy między Francją i Hiszpanią, a jutro rozpocznie się debata nad ustawą druku. Być może, że progresiści, wikalwaryści, umiarkowani dziennikarze i inni wystąpią z opozycją, ale w ogóle nie zbiorą oni więcej nad 40 głosów. Dyrektorowie dzienników mają zamiar zbierać wszelkie mowy w tej sprawie i rozdawać abonantom. — Z dniem 1. lipca rozpoczyna się wypłata procentów całego zapadłego długu. Także wszystkie inne zobowiązania wypełni rząd z największą aku-

ratnością. — Słychać z pewnością, że książę Rivas zajmie miejsce marszałka Serrano w Paryżu.

Anglia.

(Obrady w Izbach z d. 25. czerwca. — Konferencye w sprawie szkół elementarnych.)

London, 26. czerwca. Na wczorajszym posiedzeniu Izby wyższej odczytano na wniosek lorda *Redesdale* po raz pierwszy bil, który z rządowego projektu względem rozwodów małżeńskich wyklucza wszelkie postanowienia nieprzypadające do przekonania szanownemu lordowi. Lord *Campbell* żądał drugiego odczytania bilu, co radzi zapobiegać sprzedaży nieprzyzwoitych pism i obrazów. Na to wszczęła się długa i żwawa debata, w ciągu której dowodziło kilku mówców, jak trudno określić pojęcie „nieprzyzwoitości.“ Dobitniej niż inni przedstawiał tę trudność lord *Lyndhurst* i radził odroczyć drugie odczytanie bilu na sześć miesięcy, to jest odrzucić go. Wkońcu odczytano bil po raz drugi, ale pod warunkiem, że komitet doda kilka słów, ażeby zapobiedz nieprawemu zastosowaniu tej ustawy.

W *Izbie niższej* przypadło z porządku dziennego trzecie odczytanie bilu względem przysięgi parlamentarnej. *Margrabia Blandford* radził odłożyć trzecie odczytanie na sześć miesięcy, dowodząc, że tego wymaga chrześcijański charakter korony angielskiej. *P. Drummond* popierał ten wniosek sarkastyczną mową. *O'Donoghue* przemawiał przeciw bilowi, ponieważ sprzeciwia się równouprawnieniu katolików, i chce w istocie przywrócić akt z roku 1829. Także *Bowyer* powstawał na bil, ponieważ sankcyonuje nanowo formułę przysięgi dla katolików. Przy głosowaniu oświadczyło się 291 głosów za a 168 przeciw trzeciemu odczytaniu, zatem większość za bilem 123 głosów. Wniosek lorda *Raynham*, ażeby Izba ustanowiła osobny wydział do rozpoznania stanu i administracyi zakładów dobroczynnych w stolicy, został odrzucony 73 głosami przeciw 52. Nakoniec wotował komitet subsydyjów po dłuższej debacie 361.233 fantów szterlingów na cele naukowe.

Wczoraj po południu była pod prezydencją księcia Alberta w Willis-Rooms pierwsza konferencya w sprawie szkół elementarnych. Obecni byli Earl Granville, biskupi z Oxfordu, St. Asaph, Londynu, Durham, Sodor i Man, Winchestru i Manchestru. Obrady otworzył książę przemową. Jego królew. Mość powiedział między innymi: „Jak z jednej strony przekonani jesteśmy, że troskliwość o dobro publiczne, gorące uczucie religijne i prawdziwa miłość ludzkości stanowią główne przymioty naszego ludu wiejskiego, tak z drugiej przyznać musimy, że miłość wolności i niechęć ku wszelkiemu dozorowi władzy w rzeczach najbliższych sercu, wpływają zawsze bardzo silnie na jego postępowanie. Na ten wspólny zamiar zapartywano się przeto z najrozmaitszych względów, i chcąc go osiągnąć, wychodzono nieraz z najsprzeczniejszych zasad. Jeden pragnął pomocy rządu, drugi kościoła, do którego należy; jednemu zdawało się, że państwo powinno czuwać nad elementarną nauką całego ludu, drugi upatrywał w nadzorze państwa tamę dobrowolnemu usiłowaniu ludu i ograniczenie samorządu. Jedni nakoniec oświadczały się za opartym na lokalnym samorządzie planem nauki przymusowej, a drudzy żądali systemu dobrowolności w całym znaczeniu tego wyrazu. Gdyby szło dzisiaj o wyjaśnienie tych sprzeczności, wyznaję, że byłbym nie mógł przyjąć ofiarowanej mi prezydencyi, gdyż byłbym uważał to za rzecz niezgadującą się ze stanowiskiem, jakie zajmuję, ani też z obowiązkami mojemu względem Królowy i całego kraju. Ale widzę przed sobą mężów, którzy odgrywali znakomitą rolę w tych ważnych dyskusjach, i rad jestem teraz, że spotykam ich tu na neutralnym polu. Cieszy mię to, że istnieje neutralne pole, na którym różnorodne ich talenta i zdolności mogą działać razem ku wspólnemu dobru, i z prawdziwą dumą dziękuję im zato, że dozwolili mi objąć prezydencję w swoim gronie, bym mógł razem z nimi pracować w jednej winnicy.“ W toku mowy wspomniał książę, że od początku teraźniejszego wieku, to jest w przeciągu czasu, gdy ludność Anglii prawie się podwoiła, liczba szkół ludowych czterznastokrotnie się pomnożyła.

Francya.

(Przyjęcie Cesarza w Plombières. — Urzędnicy powołani do Plombières. — Pobyt Francuzów w Kabylji. — Zwłoki Hieronima Napoleona przewożą z Florenyji. — Festyny na d. 15. sierpnia. — Urządzenie szkół wyższych.)

Paryż, 27. czerwca. Podług depezy Monitora przybył Cesarz wczoraj po południu o godzinie 6. minucie 25. w najlepszym

zdrowiu wśród radośnych okrzyków ludu do ozdobionego w chorągwie i kwiaty miasta Plombières. Na wieczór nakazane było powszechne oświetlenie miasta.

Dziennik urzędowy ogłasza dziś dopiero rezultat obliczenia głosów w Paryżu z 21. i 22. czerwca.

Szef gabinetu cesarskiego pan Mocquart odjechał dziś do Plombières. Pan Morny za przybyciem z Petersburga odjedzie jutro lub pojutrze także do Plombières.

Wojska francuskie rozgościły się już tak dalece w Suck-el-Arbie, że punkt ten zostaje już w komunikacji telegraficznej z Algierem. — Zakładnicy Beni-Ratów zostali umieszczeni w twierdzy Bab-Azun, i Francuzi obchodzą się z nimi jak najuprzejmiej. Pośród nich znajdują się obadwaj potężni Szeikowie Saidi Ali i Haussenian Kasso. Ten drugi uchodzi w kraju za ostatniego potomka dynastji Sanhadzenitów, którzy niegdyś władali w pewnej części Afryki północnej.

Cesarz postanowił, ażeby zwłoki kuzyna jego księcia Hieronima Napoleona złożone zostały w hotelu inwalidów. Był to syn księcia Hieronima a brat księżny Matyldy i księcia Napoleona. Pułkownik Henry, adjutant księcia Hieronima i ksiądz Doussot otrzymali rozkaz przywieźć zwłoki jego z Florencji. Książę Hieronim Napoleon urodził się w roku 1814, a umarł w roku 1847 w randze kapitana gwardji wirtemburskiej.

Na dniu 15. sierpnia będzie Cesarz znajdować się w Paryżu na nadzwyczajnych festynach, jakie przygotowują na uroczystość Napoleona. Między innymi będą tego dnia rozdawane także nagrody artystom, którzy pracowali nad upiększeniem Luwru. Dnia 1. września udaje się Cesarz do obozu pod Chalons, gdzie będzie pośród wojska obozował pod namiotem, a w połowie miesiąca, gdy Cesarz Alexander II. przybędzie do Wildbadu, zrobi wycieczkę do Niemcy.

W urzędzeniu szkół wyższych mają nastąpić zmiany, ale podwójny system zostanie zatrzymany. „Nie możemy“ — mówił minister nauk przy otworzeniu sesji rady cesarskiej dla szkół publicznych — „odstępować tak długo od tej zasady dla innego lepszego systemu, dopokąd nie będziemy mieli rękojmię zupełnego i stanowczego doświadczenia.“ Zamiarem ministra jest tylko zarządzić na teraz nadużyciom, ułatwić zastosowanie systemu nauczycielom i uczniom, ograniczyć bakalarstwo zajmujące się tylko ćwiczeniem pamięci, a natomiast podnieść wykształcenie umysłowe.

Tegoroczne żniwa w trzech prowincjach algierskich, będą, jak donosi *Monitor*, tak dobre i obfite, jak nigdy przedtem.

Belgia.

(Upomnienie konsulom wydane. — Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian przybył.)

Bruxela, 27. czerwca. Hrabia Vilain XIV. upomniał okólnikiem wszystkich konsulów belgijskich, ażeby w urzędowaniu swoim unikali starannie wszelkich kolizji politycznych, pamiętając zawsze na to, że Belgia jest państwem zupełnie neutralnem, a charakter ich urzędu czysto komercyjny. Rozporządzenie to wywołał wypadek z panem Blondell w Konstantynopolu.

Arcyksiążę Maksymilian przybył przedwczoraj późno wieczór do Antwerpii, przepędził resztę nocy na pokładzie, a dziś do dnia przybył do Bruxeli i wysiadł w zamku królewskim. Książę jedzie incognito, i dlatego nie było żadnych uroczystości na jego przyjęcie. Jego cesarzew. Mość niepozostanie tu, jak z początku mniemano, aż do wesela, lecz zabawi tylko kilka dni, a potem odjedzie z powrotem do Niemcy.

Holandya.

(Otwarcie Izby. — Ich Mość Królestwo wyjeżdżają w podróż.)

Haaga, 23. czerwca. Izba druga rozpoczęła dziś nanowo swe prace krótkim i wcale nieważnym posiedzeniem. — Królowa wyjedzie 15. lipca w podróż do Anglii, a może także i do Szkocji. Król wsiądzie tego samego dnia na jeden z paropływów marynarki królewskiej, i zrobi wycieczkę na wybrzeża morza śródziemnego.

Włochy.

(Podróż Króla sardyńskiego zapowiedziana. — Poróżnienie między wojskiem francuskim a rzymskim zagadzone. — Konferencye biskupie w Casercie.)

Z **Turyngu** donoszą pod dniem 20. czerwca. Król sardyński ma zamiar objeżdżać niektóre części swego państwa, mianowicie Sabaudyę, Liguryę i wyspę. We wszystkich prowincjach panuje niezchęcenie. Do wysokich podatków przyłączył się teraz powszechny obowiązek służby wojskowej, potwierdzony najnowszą uchwałą Izby. Rząd połączył tę ważną, organiczną reformę z ustawą konskrypcyjną i przedłożył ją Izbie przed samem zamknięciem sesji.

Rzym, 16. marca. Dzięki gorliwej zapobiegliwości francuskich władz wojskowych nie ponowily się już więcej zatargi między żołnierzami francuskimi i rzymskimi, a ostatnich dni weszli nawet w ściślejsze między sobą stosunki koleżeńskie. W ciągu tego tygodnia zapowiedziano wielką rewję wojskową, w której mają wziąć udział wojska papieskie wspólnie z francuskimi.

Z **Neapolu** piszą z 18. czerwca: W Caserta odbyły się konferencye biskupów neapolitańskich, na których wprawdzie nie zgodzono się jeszcze na nowy konkordat ze stolicą apostolską, lecz natomiast wyszło kilka godnych uwagi uchwał i reskryptów królewskich. Głównym wynikiem konferencyi tych jest zniesienie placetu królewskiego w niektórych postanowieniach stolicy apostolskiej. Klerowi nadano znów pewne swobody w obrębie jurysdykcji jego duchownej, a mianowicie pozostawiać ma nadal kierunek szkół pu-

blicznych i zakładów naukowych, jak niemniej i cenzura dzieł drukowanych tylko w ręku duchowieństwa. Oprócz tego oddano znów biskupom administracyę dóbr kościelnych, która potąd zostawała pod kierunkiem cywilnym. — Hrabia Trapani wraz z małżonką wybierają się w podróż do Niemiec. — Nie sprawdza się wieść, jakoby książę Committini, który odjeżdża do Paryża i Londynu, otrzymał misyę względem załatwienia nieporozumień z mocarstwami zachodnimi.

Niemce.

(Uroczyste przyjęcie Ich Mość Cesarstwa w Darnsztatzie. — Wydoskonalenie techniki wojskowej.)

Darnsztat, 24. czerwca. Ogłoszono tu następujące z dnia 22. b. m. rozporządzenie wielko-książęcego burmistrza miasta stołecznego:

„Do mieszkańców stolicy! Najjaśniejsi Cesarstwo rosyjscy zaszczytą odwiedzina swemi Dwór wielko-książęcy a oraz i miasto rezydencyjalne. — Radość powszechna z przybycia najdostojniejszych gości tych odznaczających się tak osobistością swą, jak i wysokiem swem stanowiskiem będzie zapewne jeszcze tem serdeczniejszą w mieście naszym, zwłaszcza że władca nasz zostaje w tak ścisłych związkach pokrewieństwa z Ich Mość Cesarstwem. Miasto nasze zawdzięcza też im wiele dobrodziejstw, a oprócz tego jest J. M. Cesarz rosyjski jego obywatelem honorowym. Dla uświetnienia więc tego przyjęcia podaję do wiadomości powszechnej, że Ich Mość Cesarstwo zamierzają przybyć tu 29. b. m. około 5. godziny wieczór koleją wiodącą od rzek Menu i Nekary. — Mieszkańcy ulicy reńskiej przyozdobią przeto domy swe świątecznie, obywatele mniejszy ustawią się szpalerem aż do wielko-książęcego zamku rezydencyjonalnego; żeńska młodzież szkolna w szatach białych i z kwiatami powita pierwsza Ich Mość Cesarstwo wiwatami, a serdeczne uczucia mieszkańców tutejszych i okazana zyczliwość zastąpią blask wspanialszego i kosztowniejszego przyjęcia, którego najdostojniejsi goście wyraźnie sobie nie życzą.“

Z **Frankfurta n. M.** donoszą: W ościennych południowych państwach niemieckich postąpiono ostatnimi laty bardzo znacznie w wydoskonaleniu techniki wojskowej. W Wirtembergu, w Badenii i Hesji, w tych trzech państwach formujących ósmy korpus armii zaprowadzono już karabiny według systemu zwanego *Minié*, a szczególnie w trzeciej, wielko-książęcej dywizji heskiej mają wszystkie oddziały wojskowe broń tego rodzaju. W trzech też państwach pomienionych zgodzono się na zaprowadzenie karabinów, sztuców i pistoletów kalibru austriackiego. W Darnsztatzie zajmują się wydoskonaleniem broni systemu *Minié*, a próby w tej mierze przedsiębrane tej zimy powiodły się pomyślnie.

Szwecya.

(Król wyjechał do kąpiel. — Rejencya.)

Z **Hamburga** donoszą telegrafem z 26. czerwca, że Król szwedzki odjechał za Sztokholm do kąpeli morskich w Sorö. Pod niebytność jego poruczone zostały rządy państwa radzie rejencyi, złożonej z czterech ministrów pod prezydencyą następcy tronu.

Królestwo Polskie.

(Popieszenie stosunków komunikacyjnych. — Splawy na Wiśle.)

Z **nad granicy polskiej, 23. czerwca.** Od roku zeszłego zaszła ważna zmiana w stosunkach komunikacyjnych Królestwa Polskiego, gdyż nietylko Wisła, ale także i większe rzeki uboczne, jako też kanał komunikacyjny zostały uregulowane do żeglugi parowej, i w istocie istnieje już nieprzerwana, bezpośrednia żegluga z Gdańską do czarnego morza. Komunikacja między Bydgoszczą, Toruniem i Warszawą jest tego lata, dla znacznego stanu wody na Wiśle wielce używana, i utrzymuje ją oprócz licznych okrętów żaglowych jeszcze pięć paropływów. Rząd rosyjski stara się ile możności popierać handel; wszelkie przeszkody, na jakie nawet dozwolony handel mógł się stuznie użalać dawniej, zostały uchylone, i tylko przemysłnictwo bywa surowo karane. Także z podróżnymi obchodzą się na komorach pogranicznych z największą grzecznością, i byle legitymacye ich były w porządku, nieutrudnia im się wcale przejazdu, przeglądanie rzeczy odbywa się szybko, a udzielanie poczesnego zostawiono jest zupełnie do woli podróżnym. Gdzie przyjsć, wszędzie daje się spostrzegać zmiana dawniejszych stosunków na lepsze, i niepodobna zaprzeczyć, że rząd pragnie postępu we wszystkim. Pod względem żeglugi na Wiśle, trzeba dodać jeszcze, że pomimo wszelkich dotychczasowych regulacji jej koryta, można tylko z wielką ostrożnością przeprować się tą rzeką, gdyż gwałtowny prąd wody unosi z sobą masy piasku i tworzy dziś mielizny tam, gdzie wczoraj jeszcze była znaczna głębina. Tego nieszczęścia doznał niedawno piękny paropływ „Toruń“; ugrzązł nagle w okolicy Płocka, a gdy odważny kapitan chciał pokonać przeszkodę całą siłą pary, nastąpiła eksplozya, statek został zgruchotany i utonął natychmiast; pięciu ludzi, między tymi kapitan Dubois, maszynista, majtek i dwóch palaczy postradało życie przy tym nieszczęsnym wypadku. Statek ten był własnością towarzystwa kupców gdańskich.

Rosya.

(Ułaskawienie Turginiewa. — Kolej w południowej Rosji. — Towarzystwo żeglugi parowej.)

Jego ces. Mość raczył ułaskawić Mikołaja Turginiewa; w ukazie wydanym wyrażono: Skazanemu wyrokiem najwyższego sądu kryminalnego w d. 13. lipca 1826, byłemu rzeczywistemu radcy stanu Mikołajowi Turginiewowi, który otrzymawszy w dniu koronacyi Na-

szej pozwolenie wrócenia z zagranicy, już do kraju przybył, również prawnym dzieciom jego, splodzonym już po wydaniu nań wyroku, najlaskawiej nadajemy wszystkie prawa szlachectwa dziedzicznego wszakże bez praw do dawniej posiadanego majątku, jemu zaś samemu powracamy poprzednie rangi i ordery.

Dziennik *Czas* podając przegląd spraw i wypadków w Rosyi, mówi między innymi: Projekt budowania kolei żelaznej ukraińsko-podolskiej z Odesy do Kijowa w jedną, a przez Bałtę i Zaslów do Radziewiowa i Brodów w drugą stronę, zajmuje ciągle właścicieli ziemskich ukraińskich, podolskich i wołyńskich. Wprawdzie nie obrano jeszcze żadnego planu z mnóstwa podawanych od 1845 r., to jest od chwili, gdy powstała pierwsza myśl budowania tej kolei, i nie zawiązało się jeszcze żadne towarzystwo przedsiębiorce też budowę; lecz zamożni właściciele ziemscy ukraińscy i podolscy oświadczyli rządowi jeszcze w zimie chęć budowania własnymi siłami drogi żelaznej z chleboдайnych prowincji do Odesy, i żądali, aby dał im przyzwolenie na założenie tej kolei. Zamiar ten przedstawiony był Cesarzowi przez księcia Wasilczykowa generał-gubernatora kijowskiego, lecz dotąd jeszcze nie postanowiono. Zdaje się, iż rząd rosyjski pragnie, aby przedewszystkiem poprowadzono drogi żelazne, które mu są potrzebne pod względem strategiczno-wojskowym, a których budowy podjęło się wielkie towarzystwo kapitalistów angielskich, francuskich, holenderskich i rosyjskich, obawia się zaś utrudnić pracę temu towarzystwu jakąkolwiek inną koncesją. Nie potrzebujemy dziś powtarzać jak korzystna dla rolnictwa miejscowego i dla powszechnego handlu byłaby kolej ukraińsko-podolska związana z koleją galicyjską, a łącząca Wschód z Zachodem w najbliższym kierunku przez Odese, Bałtę, Berdyczów, Zaslów, Brody, Lwów i Kraków.

Wspomnieliśmy w zeszłym tygodniu, iż rosyjskie towarzystwo żeglugi parowej na morzach Czarnem, Azowskiem i Śródziemnem rozpoczęło działania, a po uroczystym poświęceniu w Odessie przedsiębiorstwa i statków, w dniu 1. czerwca, puściło w dniu następnym parowce swe w bieg po kilku liniach na morzach Czarnem i Azowskiem z Odesy do Konstantynopola, do Chersonu na Dnieprze, do Krymu i ujść Donu. Dzisiaj podajemy szczegółowy opis rozpoczęcia czynności tej kompanii mogącej przynieść ważne usługi dla handlu czarnomorskich prowincji, a równie ważne dla rządu rosyjskiego wyszkalającą żeglarzy dla przyszłej floty czarnomorskiej. Oto wyjątek z *Dziennika Odeskiego* opisującego uroczystość poświęcenia towarzystwa i rozpoczęcia przez niego czynności: „Rosyjskie towarzystwo żeglugi parowej i handlu, rozpoczęło wczoraj (1. czerwca) działania swoje prośbą, aby Bóg raczył pobłogosławić temu ważnemu przedsiębiorstwu. Parowce towarzystwa będące w porcie odeskim w liczbie pięciu, ustawiły się rano przy bulwarze... Przed południem przybył generał-gubernator Noworosyi i Bessarabii hr. Strogonów i przyjęty został na pokładzie parowca „Junona“, gdzie miało się odbyć nabożeństwo, przez założyciela towarzystwa Nowosielskiego i Arkasa. Kapitan Arkas przedstawił generał-gubernatorowi dowódców i oficerów statków. Archimandryta Serafin odprawił mszę św. na pokładzie parowca, a następnie pobłogosławił naczelników towarzystwa pp. Nowosielskiego i Arkasa, naczelników parowców, ich osady i same statki. Po nabożeństwie dyrektorowie towarzystwa zaprosili generał-gubernatora i obecnych, między którymi znajdowali się konsulowie zagraniczni, na sute śniadanie dane również na statku. Wszyscy podziwiali wygodne urządzenie i wzorową budowę parowców. Czystość, wygoda, a nawet zbytek wewnętrznego urządzenia zaprasza i zachęca podróżnych, a porządek w obsłudze statku, moc jego konstrukcyi odpowiedniej wszelkim nowym wynalazkom i ulepszeniom, ręczy im za bezpieczeństwo...”

Nazajutrz 2. czerwca w dzień św. Konstantego pięć parowców towarzystwa wpłynęło równocześnie z portu: „Mikołajew“ pod dowództwem kapitana Sokownin, popłynął do Chersonu na Dnieprze, wioząc 112 podróżnych i mnóstwo towarów; „Ceres“ pod kierunkiem kapitana Sweczniaków, puściła się w drogę do Krymu, mając na pokładzie 75 podróżnych i towary; „Pallas“, dowodzona przez kapitana Weissa, popłynęła do Konstantynopola, z 44 podróżnymi i z wielkim ładunkiem; „Don“ prowadzony przez kapitana Groza ruszył przez morze Czarne i Azowskie do ujść Donu, wioząc podróżnych i towary. Co się tyczy dwóch głównych dyrektorów towarzystwa Nowosielskiego i Arkasa, pierwszy z nich, Nowosielski jest duszą administracyi towarzystwa, drugi zaś kapitan Arkas młody, energiczny i doświadczony żeglarz, kieruje częścią materialną przedsiębiorstwa.

Księstwa Naddunajskie.

(Wybory.)

List prywatny z Wiednia z 19. b. m. donosi dziennikowi *Pays*, że listy wyborcze ukończone w Mołdawii zamknięte zostały rozporządzeniem Kaimakama na dniu 15. czerwca.

Turecja.

(Zamordowanie Montenegryna Petrovicha.)

O zamordowaniu Montenegryna M. Petrovicha w Konstantynopolu piszą paryskiemu dziennikowi *Presse* pod dniem 12go czerwca: „Dzielnica Bujukdere była właśnie widownią wielkiej zbrodni, która zdaje się zostawać w związku z wewnętrznymi zatargami Montenegru. We środę wieczór został zamordowany kuzyn księcia

Daniła. Wiadome są następujące, autentyczne szczegóły tego smutnego wypadku: M. Petrovich byłto siostrzeniec zmarłego władcy, poprzednika księcia Daniły. Młodzian ten otrzymał świetne wychowanie w Niemczech. W Montenegro piastował urząd serdara i senatora. Zarazem był gubernatorem nahii Sutzy. Widząc później, że książe Daniło mu nieufa, upatrując w nim rywala i przewodnika partyi nieprzyjaznej, udał się do Austrii, został tam uprzejmie przyjęty i po krótkiej służbie otrzymał stopień porucznika w pułku ułańskim. Po niejakiem czasie jednak wystąpił ze służby austriackiej i udał się w końcu do Konstantynopola, gdzie bawił już od miesiąca. Czy miał udział w intrygach, jakie knowano niedawno w Montenegro, niewiadomo z pewnością. To pewna jednak, że przed 10 dniami otrzymał w drodze telegraficznej przestrożę z Wiednia, że z Montenegro wyprawieni zostali emisariusze z poleceniem, zamordować go. Petrovicha nieprzeraziło to wcale; powiedział tylko: „Poznaję w tem obyczaje mojej ojczyzny“. Postanowił udać się do Petersburga i oczekiwać tam dalszych wypadków. Przygotowania do podróży wymagały kilka dni zwłoki, które przepędził w Bujukdere. Będąc sam odważny i otoczony wiernymi przyjaciółmi, a do tego mając zawsze szablę u boku, lekcewazył niebezpieczeństwo i nieużywał żadnych środków ostrożności. We środę wieczór wyszedł w towarzystwie swego sekretarza, pełnomocnika serbskiego i sekretarza ambasady rosyjskiej na przechadzkę wzdłuż wybrzeża. Nagle rozległy się dwa strzały i Petrovich ugodzony śmiertelnie z tyłu padł na ziemię. Towarzysze jego byli zanadto zatrwożeni o własne życie, by mogli pomyśleć o ściganiu morderców; tylko jeden z nich dostrzegł w ciemności trzech ludzi, ubranych całkiem czarno. Petrovich umarł nazajutrz o 4. godzinie zrana i został pochowany za staraniem internucjusza austriackiego.“

Azya.

(Stan rzeczy w Indjach wschodnich.)

Jak się Anglikom w Indjach powodzi, rozpisuje się *Times* z listu, który nadszedł z Kalkuty z doniesieniem co znaczą bunt w armii bengalskiej. Dokazujemy w Indjach to, co pewien książe mienił niepodobieństwem: siedzimy na bagnietach — najmniejsze nieposuszeństwo Sepoyów byłoby przeto dla nas największem niebezpieczeństwem; ale jak wielkość tak bliskość niebezpieczeństwa przesadzono poniekąd. — Każdy bunt w Indjach, wynikał zawsze z jednej z tych dwóch przyczyn, albo ze zniżenia żołdu, albo ze zrażenia kast w ich przesądach. Żadna inna przyczyna nie zdołałaby i trzech Sepoyów nakłonić do wspólnego działania; miłość ojczyzny nie powoduje nimi, gdyż od sześciu set lat nie mieli żadnej ojczyzny. Żołd Sepoya jest niezmiernie wysoki, do czynienia ma bardzo mało; pod względem karności wojskowej ma wielką folgę; a w stanowisku swoim do Europejczyków, co Anglia uważałaby za upodlenie siebie, Sepoy to bierze za nieodzowną ustawę natury; nie przychodzi mu ani na myśl skarżyć się na nie, podobnie jak na cholere. Dlatego żaden wicherzyciel nie dokaze nic, jeżeli nie obudzi obawy o żołd lub o kastę. Przedostatnią razą toczył się spór o płacę, a teraz chodzi o kastę. Pułk zworbowany z nienajlepszej klasy, z dawnej legii bundelkund, zaczął się niepokoić i sposępniał. Nieszczęściem oficerowie niekoniecznie byli dobrzy, a oficerowie krajowcy zwykle łatwowierni przytem dziecinni i dziecy z temperamentem, zwykłym u Azyatów. Zdarzyło się, że zaczęto szydzić z jednego, za to iż utracił swą kastę. Bengalski Laskar, który w wyobrażeniu Sepoya zajmuje w społeczeństwie ludzkim niemal takie same stanowisko, co wieprz, mówi do Sepoya zostałeś paryą, boś jadł wieprzowinę. Sepoya to obeszło, poszukuje powodu, i znajduje, że w samej rzeczy jadł wieprzowinę, gdyż ładownica jego posmarowana jest słoniną; ztąd natychmiast robi ten wniosek, że rząd będąc wszystkowiedzący, sam nakupił słoniny, i Sepoyów poplugiwał. W kilka godzin uniesiony był każdy Sepoy w pułku aż do szaleństwa. Od czystości jego kasty zależy, nie jego religia, — lecz towarzyskie jego stanowisko, szacunek jego przyjaciół, przywiązanie jego rodziny. Więc najpierwszą jego myślą jest odwrócić grożące niebezpieczeństwo. Rozprawiać się z swoim ciemiezcą; żadnemu Azyatowi nie przychodzi na myśl; upatruje wprawdzie swoje zbawienie tylko w przemocy, jednakże to ma właściwego, iż nigdy się nie spodziewa, aby opór jego pomyślny odniósł skutek. Więc nie tak myśli o oporze, jak raczej o ucieczce, a w tym zamiarze musi najprzód pozbyć się swych oficerów. Nie odwaga, lecz rozpacz budzi w nim mordercze zamysły. Pułk 34ty w najdalszym swym zapale nie myślał o obaleniu rządu; radził pułkowi 19mu, pozabijać swych oficerów i uciekać. Gdyby była zachodziła obawa o religię, Muzułmanie byłiby najpierwsi się ruszyli.

Może kto zapyta, jak to poszło, że dwa pułki w Barakpore dochowali zupełnie posłuszeństwa? Odpowiedź jest taka: dopóki pułk ma przynajmniej jedengo oficera, który umie mówić z ludźmi i pozyskać sobie ich zaufanie, tam nie przyjdzie do żadnego powstania.

Nakoniec utrzymuje korespondent, że samo pomnożenie liczby oficerów byłoby tylko środkiem pozornym a nie właściwą kuracją. Najlepszym planem byłoby powiększyć europejski kontyngens kompanii o 20 pułków, podwoić albo potroić liczbę oficerów i używać ich za wzór dla dowódców nieregularnego wojska, len równocześnie zastanowić werbunki dla wojska liniowego, i pomalą zapełniać próżnie nowymi nieregularnymi pułkami. W takim składzie niepowiększyłyby się wydatki, co jest bardzo ważną rzeczą w armii, która kosztuje prawie połowę dochodów czystych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 30. czerwca. Ich cesarzow. Mości Wielcy księżęta toskauścy Ferdynand i Karol, księżna Berry i jenerał-porucznik Filangeri, Książę Satriano i książę Don Gaetano Filangeri przybyli tu na powitanie Ojca świętego. Portugalska infantka Donna Anna da Jesus Maria umarła w Rzymie.

Paryż, 30. czerwca. Wczoraj wieczór renta 3% 67, 72 1/2. — Z Algieru donoszą pod dniem 27. b. m.: Działania wojenne w Kabylji rozpoczęły się nanowo.

Darmstadt, 29. czerwca. Ich Mość Cesarz i Cesarzowa Rosyi przybyli tu właśnie ze swiątą.

Turyń, 27. czerwca. Senat przyjął prawie jednogłośnie projekta względem założenia nowych telegrafów, reorganizacji marynarki handlowej, sanitarnej administracji marynarki, służby portowej i nadbrzeżnej, jako też rozporządzenia względem banku narodowego i stanowczego regulaminu budżetu z roku 1849.

Kurs lwowski.

Dnia 2. lipca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	45	4	48
Dukat cesarski " "	4	47	4	50
Półimperyjal zł. rosyjski " "	8	17	8	20
Rubel srebrny rosyjski " "	1	36	1	37
Talar pruski " "	1	31 1/2	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	11	1	12
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	82	—	82	24
Galic. listy zastawne za 100 złr. } kuponów	80	5	80	30
5% Pożyczka narodowa }	83	50	84	40

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 3/4 — 84 7/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 — 95 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 1/2 — 96. Obligacje długu państwa 5% 83 3/8 — 83 3/8, det. 4 1/2% 73 1/4 — 73 1/4, det. 4% 65 1/2 — 65 1/2, detto 3% 50 1/4 — 50 1/2, detto 2 1/2% 42 — 42 1/4, detto 1% 16 1/2 — 16 3/4. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4 3/8 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4. Galic. i węgier. 5% 81 — 82 3/4. Detto innych krajów koron. 87 — 87 1/2. Obl. bank. 2 1/2% 63 1/2 — 64. Pożyczka loter. z r. 1834 335 — 335 1/2. Detto z r. 1839 143 1/4 — 143 1/2. Detto z r. 1854 110 3/4 — 110 7/8. Renty Como 16 7/8 — 17.

Galic. list. zastawne 4% 82 — 83. Póln. Oblig. Prior. 5% 88 1/2 — 89 3/4. — Glognickie 5% 82 — 83. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 85 1/2 — 86. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 92 — 93. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 1026 — 1027. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 239 1/2 — 239 3/4. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 122 — 122 1/2. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. — — 245. Detto póln. kolei 200 1/4 — 200 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 268 3/4 — 269. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 1/8 — 100 1/4. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 105 1/4 — 105 1/2. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 1/8 — 100 1/4. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 251 1/2 — 252. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 195 1/2 — 196. Detto losy tryest. 102 1/2 — 103. Detto tow. żegl. parowej 578 — 580. Detto 13. wydania — — —. Detto Lloydów 410 — 413. Peszt. mostu łańcuch. 72 — 73. Akcyje młyna parowego wiedz. 61 — 62. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2. wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 złr. 83 1/2 — 83 3/4. Windischgrätzka losy. 28 1/4 — 28 1/2. Waldsteina losy 29 7/8 — 30 1/8. Keglevicha losy 15 1/4 — 15 1/2. Ks. Salma losy 40 — 40 1/4. St. Genois 39 1/2 — 39 3/4. Palfego losy 39 — 39 1/2. Clarego 38 3/4 — 39.

Amsterdam 2 m. 86 t. — Augsburg Uso 104 1/4 t. — Bukareszt 31 T. — t. Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 103 1/4 t. — — Hamburg 2 m. 76 3/8. — — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10-7. — Medyolan 2 m. 103 1/4. — Paryż 2 m. 120 3/4. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 3/4 — 7 5/8.

— Napoleonor 8 10 — 8 11. Angielskie Sover. 10 12 — 10 13. — Imperyal Ros. 8 23.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 2. lipca.

Oblig. długu państwa 5% 83 3/4; 4 1/2% —; 4% 65 5/8; z r. 1850 —. 3 3/8 —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1010. Akcyje kolei póln. 1932 1/2. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie 238. Dunajskiej żegluga parow. 580. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 104 3/4 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 103 1/2 2 m. Hamburg 76 1/2 2 m. Liwurna — — 2 m. Londyn 10 — 7 1/2. 2 m. Medyolan 103. Marsylia 121. — Paryż 121 1/8. Bukareszt 264 1/2. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 3/4. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 80 7/8; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 110. Pożyczka narodowa —. C. k. austr. akcyje skarbu. kolei żelaz. po 500 fr. 263 1/2 fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredytu. 241 1/4. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 200 3/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. lipca.

Hr. Szembek Adam, z Paryża. — Hr. Stadnicki Jul., z Polski. — Br. Brückman Lud., z Manasterzysk. — PP. Bogdanowicz Marcel, z Brzeżan. — Chęciński Stan., z Przemyśla. — Duchnowski Piotr, c. k. przeł. pow., z Żółtkwi. — Erlacher von Khay Edw., c. k. przeł. pow., z Czortkowa. — Lityński Wenant, z Litwinowa. — Ochocki Wład., z Kalinoszczyzny. — Podhorodyński Eug., z Paryża. — Pietruski Konst., z Sambora. — Porembalski Bazyli, c. k. pens. kap., z Sanoka. — Stecher Józ., c. k. nadlekarz, z Polskiej Rzesny. — Wlasiński Konr., c. k. kapitan, z Fiumy. — Zawadzki Marcin, z Orzechowca. — Piotrowski Leon, ces. ros. porucz., z Paryża. — Rubczyński Alf., z Stanina. — Żelezny Winc., c. k. oficyał, z Złoczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. lipca.

Hr. Dzieduszycki Miec., do Korniec. — Hr. Dzieduszycki Alex., do Izidorówki. — Hr. Dzieduszycki Wład., do Jezupola. — Hr. Cetner Albert, do Podkamienia. — Hr. Szembek Adam, do Rosyi. — PP. Chaczyński Stan., do Przemyśla. — Cielecki Wład., do Byczkowic. — Dydyński Apol., do Gręziowy. — Dwernicki Alex., adw. kraj., do Stanisławowa. — Flondor Jerzy, do Hlinicy. — Jabłonowski Ant., do Rawy. — Jankowski Lud., do Bożykowa. — Jagielski Stan., do Jablonicy. — Borkowski Wład., do Lubieńca. — Czajkowski Izyd., do Dembicy. — Chęciński Stan., do Rosyi. — Kałyński Jul., do Wiszenki. — Lewandowski Felix, c. k. radca sądu kraj., do Tarnopola. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Podhorodyński Eug., do Rosyi. — Pieściorowski Ryszard, do Kuźmina. — Ryłski Henr., do Dłużniowa. — Rej Wład., do Wiedelek. — Sękowski Leon, c. k. poruc., do Lubienia. — Sozański Sylw., do Kornałowic. — Teutschenbach Adolf, c. k. kapitan, do Rzesny. — Ujejski Bronisław, do Lubczy. — Wiśniewski Wik., do Strzelisk. — Żurakowski Jan, do Zadurowa. — Zawadzki Jan, do Firlejówki. — Starzyński Bojomir, do Wiedelek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.94	+ 15.8°	77.2	zachodni sł.	pochmurno
2. god. popoł.	323.64	+ 22.9°	49.3	" silny	"
10. god. wiecz.	323.68	+ 15.3°	70.4	" "	"

T E A T R.

Dziś: „Kapitan Zosia.“ Komedia w 4 aktach.

KRONIKA.

Rząd cesarski wyprawił do Czech znakomitych artystów w malarstwie i rysunku, z poleceniem zaprowadzać po fabrykach czeskich szkła piękne formy w ich wyrobów, a tem samem ażeby przedsiębiorcom ułatwić sposoby wytrzymywania konkurencyi z wyrobami Francuzów i Anglików.

— W Londynie rozpoczęła się teraz agitacya, po której można obiecywać sobie pomyślnych skutków. Niejesto jednak agitacya polityczna; jej zamiarem jest tylko przywieść do skutku równy podział podatków na utrzymanie ubogich w stolicy. Każda gmina londyńska musi jak wiadomo zaopatrywać sama swoich ubogich. Ponieważ zaś czynsze pomieszkań w porządniejszych dzielnicach są niezmiernie wysokie, a ubóstwo stara się ile możności odsunąć od bogactwa i szuka towarzystwa nędzy, zkoncentrował się powoli proletaryat w najuboższych parafiach i tym sposobem muszą najubożsi gminy opłacać największe podatki, tak zwane „Porr-rates“. Gdy w niektórych parafiach City i Westendu, gdzie mieszkają najzamożniejsze famlie kraju, wynosi podatek na ubogich zaledwie kilka pensów, płacą uboższe parafie 4 szylingi a nawet więcej od funta szterlinga. Mieszczanie z St. George's in the East i innych gmin zanieśli do parlamentu petycję z przedstawieniem, że potrzeba koniecznie zaradzić tej krzyżującej niesprawiedliwości. Powiedziano w niej: „Ubóstwo nasze wzmaga się z każdym dniem. W przeciągu ostatnich 20 lat podwoiły się nasze podatki na ubogich, a liczba potrzebujących wsparcia ubogich wzrasta trzykrotnie. Płacimy teraz w przecięciu 4 szylingi na 1 funt szterlinga, gdy tymczasem najzamożniejsze parafie nieplacą nawet szóstą część tego. Przy równym podziale tych ciężarów w Londynie wypadłoby na każdą gminę płacić najwięcej 1 szylinga od funta szterlinga.

— Berlinscy młodzi muzycy, otrzymali wezwanie do Rosyi, i wielu wybiera się jedni do Petersburga drudzy do Tyflidy, gdzie się utrzymuje opera

włoska, a dyrektorem orkiestry jest Prusak. Pierwszy skrzypek zgodził się na trzy lat po 500 rubli sr. rocznie.

— Szczególniejszy rodzaj wydanego wekslu wywołał dziś sprawę sądową w Berlinie. Mają niektórzy zwyczaj podpisywać na białej karcie między komputurką a książką swoje imię i przezwisko, na znak, że ta książka do nich należy. Uczciwiec jeden wycina tę kartkę zmyśla na niej weksel, nawet na znaczną sumę, i dopisuje akcept do tego nazwiska, które stało na karcie. — Złąd proces o oszukaństwo.

Abonenci dziennika „Czas z Dodatkiem“ odbierają z numerem 146 dziennika tego, zeszyt czerwcowy Dodatku miesięcznego zawierający następujące przedmioty:

- I. O Unii w Polsce, przez Heleniusa.
- II. Zapiski ornitologiczne, przez Kazimierza hr. Wodzickiego.
- III. Poezye: Złoty Cielec — Afrodyte Anadyomene — Kochanka Króla Cefrena — przez Felicjana.
- IV. Pokucie, przez Augusta Bielowskiego.
- V. Przegląd piśmiennictwa, przez Lucyana Siemińskiego.
- VI. Państwo i Opozycja, przez Maurycego Manna.
- VII. Kronika: z Krakowa — Korespondencye: z Wiednia — z Berlina — z Paryża — z Londynu.
- VIII. Gazetka literacka.

Trzy zeszyty Dodatku miesięcznego stanowią tom jeden. Zeszyt czerwcowy jest zeszytem ósmym roku drugiego, a kończy tom szósty.

Zeszyt następny wyjdzie dnia 31. lipca zawsze w objętości zapowiedzianej przy ogłoszeniu, 12 do 15 arkuszy druku.